

**BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO PRAVDE**

NACRT

ZAKON

**O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLOBODI PRISTUPA
INFORMACIJAMA U BOSNI I HERCEGOVINI**

Sarajevo, mart 2013. godine

Na osnovu člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Zastupničkog doma održanoj _____ i na sjednici Doma naroda, održanoj _____, usvojila je

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLOBODI PRISTUPA
INFORMACIJAMA U BOSNI I HERCEGOVINI

Član 1.

U Zakonu o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ br. 28/00, 45/06, 102/09 i 62/11) u članu 1. stav 1. tačka c) se briše.

Član 2.

Član 2. mijenja se i glasi:

“Član 2.
Principi

1. Pristup informacijama u posjedu javnog organa zasniva se na slijedećim principima:
  - a) slobodi informisanja;
  - b) jednakih uslova za ostvarivanje prava na pristup informacijama;
  - c) otvorenosti i javnosti rada javnog organa;
  - d) hitnosti postupka.
2. Objavljivanje informacija u posjedu javnog organa je u javnom interesu.”

Član 3.

Član 3. mijenja se i glasi:

„Član 3.

Definicije pojedinih pojmova

Pojmovi korišteni u ovom zakonu imaju slijedeće značenje:

- a) **pravo pristupa informaciji** obuhvaća pravo na traženje i dobivanje informacije koja se nalazi u posjedu organa vlasti;
- b) **informacija** je svaki dokument u pisanoj, štampanoj, video, zvučnoj, elektronskoj ili drugoj formi, uključujući i njegovu kopiju ili dio, bez obzira na sadržinu, izvor (autora), vrijeme sačinjavanja ili sistem klasifikacije;
- c) **javni organ** je: organ vlasti, državni organ (zakonodavni, izvršni, sudski), javna ustanova, javno pravna osoba kojoj je povjereno vršenje javnih ovlasti, koje osniva država ili koje se finansira iz javnih prihoda, u čijem posjedu se informacija nalazi;
- d) **informacija u posjedu organa vlasti** je faktičko posjedovanje informacije od strane organa vlasti (lične informacije, informacije dostavljene od drugih organa vlasti ili trećih osoba), bez obzira na osnov i način sticanja;
- e) **podnosioc zahtjeva** je lice koje traži pristup informaciji;
- f) **saznanje sadržaja informacije** podrazumjeva učiniti informaciju dostupnom podnosiocu zahtjeva ili trećim osobama, bez obzira na svrhu korištenja;
- g) **objavljivanje informacija** je omogućavanje saznanja sadržaja informacije;
- h) **odgovorno lice** je lice ovlašteno za postupanje po zahtjevu za pristup informacijama, osoba ovlaštena za postupanje po žalbi i lice odgovorno za zakonitost rada organa vlasti;
- i) **dan podnošenja** je dan kada je zahtjev ili drugi podnesak primljen u organu vlasti;
- j) **dan dostavljanja** je dan kada je rješenje ili drugi akt uručen podnosiocu zahtjeva.”

Član 4.

Član 8. mijenja se i glasi:

„Član 8.

Ograničenje radi zaštite prava na privatnost i drugih legitimnih privatnih interesa

1. Nadležni javni organ će ograničiti pristup informaciji ili dijelu informacije ukoliko bi se njenim objavljivanjem ugrozilo pravo na privatnost i drugi legitimni privatni interesi.
2. Izuzetno od stava 1. ovog člana, javni organ neće ograničiti pristup informaciji ili dijelu informacije koja se odnosi na:
  - a) korištenje javnih sredstava, izuzev sredstava dodijeljenih za socijalna primanja, zdravstvenu zaštitu i zaštitu od nezaposlenosti;
  - b) vršenje javne funkcije, što podrazumijeva i prihode, imovinu i sukob interesa javnih funkcionera i njihovih srodnika koji su obuhvaćeni zakonom kojim se uređuje sprječavanje sukoba interesa;
  - c) zaposlenje u javnim organima.
3. Ograničenje pristupa informaciji ili dijelu informacije radi zaštite privatnosti traje 70 godina od njenog nastanka i najmanje 20 godina od smrti lica na koje se odnosi, osim ako lice na koje se informacija odnosi ili njegov bračni drug, djeca ili roditelji poslije njegove smrti pristanu da se informacija objavi prije proteka ovog vremenskog roka.“

Član 5.

U članu 9. iza stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„4. Za pristup informacijama iz člana 8. stav 2. se neće vršiti utvrđivanje javnog interesa.“

Član 6.

U članu 11. stav 3. briše se.

Član 7.

Odjeljak IV LIČNE INFORMACIJE i član 17. brišu se.

Član 8.

Iza člana 22.a dodaje se novi član 22.b koji glasi:

„Član 22.b Pravo na žalbu

1. Protiv akta prvostepenog javnog organa o zahtjevu za pristup informaciji može se izjaviti žalba nadležnom javnom organu vlasti koji vrši nadzor nad radom prvostepenog organa. Ukoliko takvog organa nema, protiv navedenog akta može se pokrenuti upravni spor.
2. Javni organ nadležan za rješavanje po žalbi dužan je donijeti rješenje i dostaviti ga podnosiocu žalbe u roku od 10 dana od dana podnošenja žalbe.

3. Žalba na rješenje kojim se udovoljava zahtjevu za pristup informaciji ne odgađa izvršenje rješenja.”

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 9.

Nadležni javni organ će u postupku primjene Ovog zakona postupati po pravilima postupka propisanih Ovim zakonom. Na pravila postupka koja nisu propisana Ovim zakonom javni organ će primjenjivati pravila postupka važećeg Zakona o upravnom postupku.

Član 10.

Ovlašćuju se Ustavnopravna komisija Zastupničkog doma i Ustavnopravna komisija Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine da zajedno utvrde prečišćeni tekst Zakonu o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ br. 28/00, 45/06, 102/09 i 62/11), najkasnije u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu Ovog zakona.

Član 11.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku BiH”.

PS BiH broj ____/13
_____ 2013. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

OBRAZLOŽENJE

I - USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini je sadržan u članku IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojim odredbama je Parlamentarna skupština odgovorna za donošenje zakona.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, povodom rasprave o Izvještaju o zaštiti ličnih podataka u Bosni i Hercegovini za 2011. godinu, je na 29. sjednici održanoj 7.6.2012. godine, između ostalog, usvojio Zaključak kojim se obavezuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine da pokrene postupak izmjena i dopuna Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini, s ciljem usaglašavanja sa Konvencijom Vijeća Evrope o pristupu službenim dokumentima (CETS 205), koju je Bosna i Hercegovina ratificirala u 2011. godini i time preuzela niz konkretnih obaveza.

Vijeće ministara BiH je na 18. sjednici održanoj 30.8.2012. godine, razmotrilo zaključke sa 18. sjednice Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, te smatrajući da se u konkretnom slučaju radilo o pravu na pristup informacijama pod kontrolom javnih organa, a posebno uzimajući u obzir činjenicu da se u pogledu adekvatnosti zakonskih rješenja u pogledu zaštite ličnih podataka kao i u pogledu stepena zaštite, većim obimom bave Agencija za zaštitu ličnih podataka Bosne i Hercegovine, Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine i Institucija Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine, zadužilo Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine, Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine, Agenciju za zaštitu ličnih podataka Bosne i Hercegovine i Instituciju Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine za realizaciju zaključka Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Zaštita ličnih podataka, u smislu zaštite privatnosti, jedno je od osnovnih ljudskih prava i neophodna je za pravilno funkcioniranje svakog demokratskog društva. Osnovni standardi zaštite privatnosti definisani su Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima UN, Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima kao i Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda Vijeća Evrope.

U Bosni i Hercegovini, Ustav Bosne i Hercegovine garantira zaštitu svih ljudskih prava i osnovnih sloboda predviđenih Europskom Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenih protokola, te samim tim i prava na privatni i porodični život, dom i prepisku.

Razlozi za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Nacrt zakona) leže u činjenici da je Agencija za zaštitu ličnih podataka Bosne i Hercegovine u svom Izvještaju konstatovala da je sadašnje rješenje zaštite ličnih podataka prevaziđeno, te da se reflektuje na koncept zaštite ličnih podataka kao izvedenog prava iz prava na privatnost.

III - USKLADIVANJE PROPISA SA EUROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini osigurat će se neophodna razina usaglašenosti Ovog zakona sa

standardima savremenog evropskog prava i pravnog naslijeđa poznatog pod nazivom *acqui communitarie*, kao i sa međunarodnim standardima i preporukama Vijeća Evrope u ovoj oblasti.

IV - PROVEDBENI MEHANIZMI I NAČIN OSIGURANJA POŠTIVANJA PROPISA

Provedba ovog zakona osigurana je u okviru javnih organa, odnosno zakonodavnih, izvršnih, sudskih organa vlasti, javnih ustanova, javno pravnih osoba kojima je povjereno vršenje javnih ovlasti, koje osniva država ili koje se finansiraju iz javnih prihoda i u čijem posjedu se informacija nalazi.

V - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Tekstom Nacrta zakona izvršena je sistematizacija odredaba zakona u odnosu na data rješenja na način da se kroz izmjene i dopuna zakona dograde postojeća pravna rješenja, te da se u odredbe istog ugrade standardi savremenog evropskog prava i pravnog naslijeđa kao i međunarodni standardi i preporuke Vijeća Evrope u ovoj oblasti.

U članu 1. brisana je tačka c) po prijedlogu Agencije za zaštitu ličnih podataka Bosne i Hercegovine iz razloga omogućavanja primjene temeljnih pravnih principa koji preporučuju da neko pravo bude općenito regulisano jednim zakonom, tako da se sva prava koja se odnose na obradu i zaštitu ličnih podataka uredi Zakonom o zaštiti ličnih podataka, a da se odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama uredi materija koja se odnosi na slobodu pristupa informacijama, na način da se građaninu omogući da na što brži i jednostavniji način dođe u posjed željene informacije, a u kontekstu odredaba Konvencije Vijeća Evrope o pristupu službenim dokumentima (CETS br. 205) („Službenom glasniku BiH - Međunarodni ugovori“ broj 10/11).

Članom 2. izmjenjene su odredbe člana 2. temeljnog teksta Zakona, na način propisivanja principa, uvažavajući međunarodne standarde u ovoj oblasti i demokratske vrijednosti suvremenog društva.

Članom 3. koji se odnosi na definicije pojedinih pojmova, precizirane su odredbe člana 3. temeljnog teksta Zakona, na način detaljne razrade odredaba istih i uz nastojanje da se, u skladu s međunarodnim standardima u ovoj oblasti razvije realan i praktično primjenjiv koncept ostvarivanja prava na pristup informacijama u posjedu javnih organa.

Članom 4. određena su ograničenja koja moraju biti nedvosmisleno i jasno propisana zakonom i koja su potrebna u demokratskom društvu. Jedno od ograničenja koje je utvrđeno naprijed navedenim međunarodnim dokumentima, je i pravo na privatnost pojedinca, odnosno pravo na zaštitu ličnih podataka. U dosadašnjem radu, Agencija se susretala sa nizom problema, odnosno proizvoljnosti i krajnosti u pogledu primjene Zakona o slobodi pristupa informacijama, kada je u pitanju ograničenje kod prava na privatnost. S jedne strane, pod izgovorom zaštite ličnih podataka, javni organi štite određene nezakonitosti, dok s druge strane u cilju transparentnosti, nezakonito objavljuju ono što se nalazi u posjedu tih javnih organa, uključujući i lične podatke. Ovakva postupanja javnih organa su neprihvatljiva, zbog čega je Agencija između ostalog, inicirala donošenje izmjena i dopuna ovog zakona.

Primjeri iz prakse kojima raspolaže Agencija, su veliki broj datih mišljenja po zahtjevu različitih kontrolora iz javnog sektora, a odnosili su se na to „koje podatke o zaposlenim u javnim organima (imena i prezimena) mogu na zahtjev biti dostavljeni trećoj strani“ ili „da li se mogu dati podaci o naknadama koje ostvaruju poslanici dok obavljaju tu funkciju“. Iz istih razloga jedno mišljenje, koje je dato Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, objavljeno je i na službenoj web stranici Agencije www.azlp.gov.ba.

Ovakvom postupanju uveliko je doprinijela važeća odredba člana 8., koja nije jasno odredila šta je to izuzeto od objavljivanja kada je u pitanju pravo na privatnost, odnosno koji podaci ne potpadaju pod ovo ograničenje.

Odredba člana 5. kojim se u članu 9. osnovnog teksta zakona dodaje novi stav 4. propisano je da se za pristup informacijama iz člana 8. stav 2. se neće vršiti utvrđivanje preovlađujućeg javnog interesa iz razloga što su njima propisani podaci na koje se ne bi primjenjivao Zakon o zaštiti ličnih podataka kada je u pitanju pristup informacijama. U ovom slučaju su izuzetak podaci u vezi sredstava dodijeljenih za socijalna primanja, zdravstvenu zaštitu i zaštitu od nezaposlenosti, jer je u stvarnosti teško zamisliti situaciju u kojoj podatak o navedenim činjenicama ne bi učinio štetu privatnosti.

Odredbe Člana 6. kojim se u članu 11. briše stav 3. usaglašene su sa Konvencijom 108 i Zakonom o zaštiti ličnih podataka kojim je propisano pravo svakog građanina da na zahtjev, besplatno jednom godišnje, dobije informaciju od kontrolora o obradi njegovih ličnih podataka. Pravo na zaštitu ličnih podataka i pravo na informaciju o obradi ličnih podataka ima svako fizičko lice na teritoriju Bosne i Hercegovine po Zakonu o zaštiti ličnih podataka kao temeljnom propisu koji tretira materiju ličnih podataka. Iz navedenih razloga, smatramo da bi važeću odredbu člana 11. stav 3. trebalo brisati.

Član 7. Iz razloga navedenih u obrazloženju svih naprijed navedenih odredbi, predlažemo brisanje ovog Odjeljka i kompletnog člana 17.

Odredbama člana 8., iza člana 22.a dodaje se novi član 22.b kojim se uređuje pravna zaštita protiv akata donesenih po zahtjevu za pristup informacijama. Pravna zaštita predviđena je po osnovu žalbe na prvostepene akte i putem sudske zaštite protiv konačnih akata. Za rješavanje po žalbi na prvostepene akte nadležan je organ vlasti koji, u skladu sa posebnim propisima, vrši nadzor nad radom prvostepenog organa, a ako takvog organa nema protiv tog akta može se neposredno pokrenuti upravni spor. Kada su u pitanju institucije koje primjenjuju Zakon o upravnom postupku (“Službeni glasnik BiH” broj 29/02-osnovni tekst) shodno odredbama člana 215., o žalbi protiv prvostepenih organa uprave Bosne i Hercegovine odlučuje žalbeno vijeće pri Vijeću ministara BiH, ako posebnim zakonom nije određen drugi organ. Predlogom zakona predviđeno rješenje u pogledu pravne zaštite je racionalno jer omogućava pravo na žalbu u okviru postojeće strukture organa vlasti, a sudska zaštita je moguća protiv konačnog akta svakog organa vlasti.

Kroz prelazne i završne odredbe, odnosno odredbe članova 9. i 10. Nacrta zakona, preciziran je način primjene pravila postupka u cilju omogućavanja dosljedne provedbe ovog zakona, odnosno omogućavanje ostvarivanja prava građana predviđenih ovim zakonom na što jasniji i transparentniji način.

Takođe, kroz prelazne i završne odredbe ovlašćuje se Ustavnopravna komisija Zastupničkog doma i Ustavnopravna komisija Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine da zajedno utvrde prečišćeni tekst Zakonu o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ br. 28/00, 45/06, 102/09 i 62/11), najkasnije u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu Ovog zakona.

VI - POTREBNA FINACIJSKA SREDSTVA

Primjena i provođenje ovog zakona ne zahtijeva dodatna finacijska sredstva.